

Global warming; de worm als kwaaië pier

Het is een drukte van belang bij de redactie van tijdschrift Bodem: mensen komen en gaan. Tijdens de laatste redactievergadering hebben we afscheid genomen van maar liefst drie redactieleden en hebben we twee nieuwe redactieleden mogen verwelkomen. Ondanks al deze wisseling hebben we weer een mooi nummer gemaakt: een good-old verzamelnummer.

Anne Kamphuis heeft ons verlaten voor zijn eigen bedrijf OK Workshops. Weet u nog onze mooie voorkant van het jubileumnummer? (Bodem 2010, nummer 5) Die hadden we met de hele redactie gemaakt onder bezielende leiding van Anne. Kijk, dat maakt indruk (in ieder geval op ons). We wensen Anne veel succes en creativiteit.

Ook Sofie van den Bulck, nog maar net bij ons, gaat ons alweer verlaten omdat ze een nieuwe baan heeft. In de 2 maanden dat zij in de redactie heeft gezeten heeft ze het Vlaamse bodembeleid weer duidelijk op de kaart gezet, zo ook in dit nummer. Wat dat betreft kunt u bij haar terecht voor ideeën 'Hoe in twee maanden een onuitwisbare indruk te maken bij de Redactie Bodem'.

En dan Christy van Beek, zij heeft 4 jaar lang de redactie mogen dienen, maar is in die tijd steeds meer in het buitenland gaan werken. En dat werd toch een beetje lastig te combineren redactiewerk, dus ook zij gaat de redactie verlaten.

Het is wat ongemakkelijk om van mensen afscheid te nemen, maar het geeft ook weer nieuwe kansen en ideeën. Zo zijn Ellen Luyten van de afdeling Bodembeheer van de OVAM en Wim Chardon van Alterra getreden tot de redactie en daarmee is zowel de Vlaamse als de landbouwkundige kennis vertegenwoordigd.

Met zoveel wisselingen is er wel wat onrust ontstaan en is het huidige nummer een good-old verzamelnummer.

U wordt van harte uitgenodigd bijdragen te leveren aan deze accenten of andere bodem-onderwerpen. Voor meer informatie en de auteursinstructie kunt u contact opnemen met het redactiesecretariaat (mvanderwoude@kluwer.nl).

We starten met een warm pleidooi van emeritus hoogleraar Johan Bouma voor de rol van kennismakelaars bij venijnige duurzaamheidsproblemen. En wat blijkt, het profiel van die kennismakelaars past precies bij de expertise van de bodemkundigen. Vreemd genoeg lezen we dat ook in de volgende artikelen: Bodemkennis als verbindend element of brug, ook naar ruimtelijke ontwikkeling zoals opgelijst door het RIVM, of Bodemkennis als indicator voor de evaluatie van de optimale wederkerigheidsrelatie tussen ondernemer en zijn bodem zoals onderzocht binnen SKB. Daarnaast is er de laatste tijd ook maatschappelijk heel wat te doen geweest in en rond de bodem. De 'global worming' heeft de gemoederen binnen en buiten bodemland flink beziggehouden. Wat is daar nu precies van waar? En hoe zijn de media daar vervolgens mee omgegaan? U leest het in dit nummer. Deze artikelen geven alvast te denken over hoe een tijdschrift als Bodem een rol kan spelen in het doorsluizen van kennis naar de meer praktijkgerichte lezer. En hoe kritisch we als mens (en redactie) moeten omspringen met informatie/kennis die niet altijd op de juiste manier vertaald of geïnterpreteerd wordt.

Vanuit Vlaanderen hebben we ook twee interessante verhalen toegestuurd gekregen. De bodemverbredingsoefening loopt al geruime tijd in Nederland, op zich is dat niets nieuws. Maar het breder en verder kijken dan enkel de eigen bodemmaterie, vindt nu ook zijn ingang in Vlaanderen. Hoe dat proces op gang getrokken werd, leest u verderop in dit nummer. Het leverde in de redactie alvast een pittige discussie op over leerervaringen in Nederland. Daarnaast belichten we in dit nummer ook hoe Vlaanderen een aparte inventarisatie en aanpak vooropstelt voor verontreinigde sites van voormalige gasfabrieken en gashouders. Nu we toch bij bodemverontreiniging beland zijn, staan we ook even stil bij de

aanpak van de analyse van de bodemkwaliteit binnen de moestuinen van Oss door Paul Römkens en co. Daarnaast verzorgde SURF-NL ook nog een update over het hoe en waarom van een internationale beweging, *bodem als makelaar* zelfs over grenzen heen...

Opvallend hoe het verzamelnummer toch ook een eigen accent krijgt ...

Ook heeft u, naast onze gebruikelijke rubrieken, nog een artikel tegoe over de aangepaste wetgeving grondwaterverontreiniging. We kondigden dit al aan in het vorige nummer, maar het artikel zelf werd niet opgenomen. Onze excuses daarvoor, maar het verheugen is vaak ook al een deel van de pret.

En ten slotte, ironisch gezien beginnen en eindigen we dit nummer met ... afscheid nemen. Van Peter Kiela, al hoeven we dat gelukkig niet al te letterlijk te nemen. De coördinator Bodembeleid bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu vertrekt naar de directie Waterbeleid. Een mooie aanleiding voor een terugblik in Bodem.

Namens de redactie wensen wij u veel leesplezier.

Sofie van den Bulck
Ellen Luijten
Christy van Beek
Wim Chardon

In 2013 verschijnen nog 4 nummers van het tijdschrift Bodem. Deze nummers krijgen de volgende accenten:

3. Resource efficiency
4. Bodem en ruimtelijke ordening
5. Diepe ondergrond
6. Van kennis naar praktijk